

KÜLÖNFÉLÉK.

Az 1931-ik év. Ez az esztendő, elképzelhetetlen gazdasági válságával, általános világkriszist idézett elő, amelynek pusztító hullámai közöttünk is végig hömpölyögtek. Mintha a hosszú világháború minden romboló következményét most zúditotta volna reánk az isteni Gondviselés! Kockán forognak magán- és közjavaink. Értéküket veszítették szellemi és erkölcsi kincseink. Ingadoznak intézményeink. És ebben az általános bizonytalanságban kinosan vergődik vagy tehetetlenül áll az ember, aki nem tudja, hogy minő meglepetést hoz a holnap.

Ez az általános világhátasztrófa a többi erdélyi magyar egyházakkal együtt, nem kímélte a mi vihar sújtotta egyházunkat sem. Megújultak azok a gyötrő aggodalmak és kínzó gondok, amelyek elődeinket bánthatták akkor, amikor a mindenéből kifosztott egyház megmentésén töprengtek; amikor a lét és nem lét nagy kérdése forgott a kockán. Fájó szívvel és könnyes szemmel kell néznünk, hogy ez a veszedelmes világáradat miképpen mossa fokozatosan alá századok óta féltve őrzött intézményeinket, amelyekről azt hittük, hogy megingathatatlan kősziklára vannak építve. Nem mutatkozik sehol egy mentő kéz, hiábanvaló a vezetők bölcsessége — az áradatot újtáiban semmi fel nem tartóztathatja, ha csak az isteni Gondviselés különös módon meg nem világosítja útunkat.

Ami a jövőt még kilátástalanabbá teszi, az az, hogy még ebben a nagy égésben sem tudunk egymásra ismerni és egymást megtalálni. Kicsinyes torzsalkodások, személyi és helyi érdekű ellentétek, felelőtlen gyanúsítások fogyasztják azt az erőt, amelynek minden parányára, közös ügyeink védelmezésében, szebb jövőnk kialakításában olyan elengedhetetlen szükségünk volna. Ha ez a fenyegető veszedelem sem tudná egybe terelni a nyáját, akkor méltán olvassa fejünkre az Úr a maga ítéletét: „Mégméréttél és hiányosnak találtattál.“

Súlyos gondok és nehéz aggodalmak előzték meg a múlt évi Főtanácsunkat is. Ez az esztendő nem hogy enyhített volna valamit a helyzetben, hanem még nehezített. Kérjük azért mindnyájan a mi jó Istenünket, hogy ajándékozzon meg az unitárius egységnek, a tárgyilagos ítéletnek és a bölcsességnek lelkével!

Dr. Gál Kelemen ünneplése. Meleg és bensőséges ünnepelésben részesítette folyó évi november hó 22-én a kolozsvári uni-tárius kollégium tanári kara és ifjúsága Dr. Gál Kelemen tb. igazgatót abból az alkalomból, hogy 40 évi szolgálat után, melyből 25-öt, mint igazgató töltött, saját kérésére nyugalomba vonult. Gályf Zsigmond emelkedett hangú beszédben méltatta az ünnepelt tanári, igazgatói és egyházi működését. Dr. Abrudbányai Géza ügyvéd a régi tanítványok, ifj. Nagy Zoltán VII. g. o. tanuló a mostani ifjúság nevében köszöntötte meleg szeretettel. Az ifjúság szépen sikerült ének- és zeneszámok előadásával fejezte ki háláját és tiszteletét. Dr. Ferencz József isk. felügyelő-gondnok záró szavaiban fejezte ki azt a reményét, hogy Dr. Gál Kelemen a tanári munkásságtól való megválás után nem nyugalomba megyen, hanem nagyobb teret kap, hogy értékes irodalmi munkásságát még nagyobb mértékben folytassa. Végül a püspök úr fejezte ki egyházunk elismerését. Dr. Gál Kelemen meghatottan mondott köszönetet a szives üdvözlésekért és búcsuzott el kartársaitól és az ifjúságtól. Este közelebbi ismerői és barátai közös vacsorára jöttek össze, ahol szellemes pohárköszöntések alakjában hangzottak el kedves megemlékezések az ünnepelt életéről és működéséről.

Itt említjük meg, hogy megelőzőleg, november 7-én, Kolozsvár magyar társadalmának a színe-java rendezett a Dr. Gál Kelemen tiszteletére társasvacsorát, melyen az egyházak, a magyar párt vezetői, valamint kartársai és nagyszámú tisztelői méltatták sok oldalú munkásságát. Az elhangzott beszédekre Dr. Gál Kelemen válaszolva, hosszas tanári pályáján szerzett tapasztalatairól számolt be, amelyben az ifjabb tanári nemzedéknek is irányt mutatott.

Szentiváni Mihály-emlékünnap. A kolozsvári főgimnázium ifjúsága sikerült ünnepélyt rendezett november 29-én a kollégium dísztermében a korán elhunyt székely népies költő emlékezetére. Neve bár a feledés homályába veszett volt, de szelleme élt azokban a bájos versekben és népdalokban, amelyek 100 esztendő után még most is élnek népünk ajakán. Krizával együtt egyik főmunkatársa volt a „Remény“ c. zsebkönyvnek, mely a maga korában olyan szép sikert aratott. Újabb időben irodalmi körökben mind többen foglalkoznak vele s méltatják költészetét. Horváth János „Erdély Petőfi-jé“-nek nevezte. Ifjúságunk is nemes dolgot cselekedett emléke felújításával.

Károlyi Gáspár Református Irodalmi Társaság alakult. Az Erdélyi és Királyhágómelléki Református Egyházkerületek okt. 1—4. napjain VIII. ik nagyhetüket tartották Nagyváradon. A nagy-hét programján az egyház szociális feladatai kerültek megvitatásra. E mellett maradandó emléke lesz az utolsó napnak, amelyen megalkotották a „Károlyi Gáspár Református Irodalmi Társaság“-ot, melynek feladata a református írók tömörítése és az egyház szolgálatába állítása. Az alapszabályok tárgyalása közben azt is ki-

mondották, hogy a Társaságnak sem unitárius, sem lutheránus tagjai nem lehetnek, mivel már a címe tisztán református jellegét fejezi ki.

Meghívó. Az Unitárius Irodalmi Társaságnak 1931 december hó 12-én délután 1/2,3 órakor Kolozsvárt az Unitárius Kollégium VI. oszt. tantermében gyűlése lesz, melyre a tagokat és érdeklődőket meghívja az elnökség.

Kérelem. Tisztelettel kérjük olvasóinkat, hogy amennyiben olyan szorványban lakó unitárius hívünkről tudnak, aki lelkészi gondozásban nem részesül, azt akár szerkesztőségünkhez, akár az E. K. T. irodára bejelenteni sziveskedjenek.

Gyász hírek. *Wendte Károly*, aki amerikai unitárius testvéreink között elismert nevet vívott ki magának, aki a nemzetközi, vallási szabadelvű gondolkozók szervezési munkájának is egyik jeles harcosa s hosszú ideig titkára volt, Kaliforniában meghalt. — *Boros Gizella*, életének 20-ik évében, október 27-én Tordátfalván hirtelen elhunyt. A tavasz szépen nyíló virágát az ősz hervasztó szele sodorta magával s vele a szülők és testvérek annyi szép reménye szállott a sirba. Koporsoját nemcsak a bánatos szülők és szerető testvérek könnyei öntözték, hanem az egész község lakói is őszinte részvétellel állották körül. Boros Jenő székelykereszturi tanár testvérét gyászolja az elhunytban. — *Id. Derzsi Lajos* nyugdíjas tisztviselő, életének 81-ik, boldog házasságának 54-ik évében, november 4-én rövid szenvedés után Kolozsvárt meghalt. Sok küzdelem, lemondás és önfeláldozás árán, szerény viszonyok között egy népes családot tartott és gyermekeket nevelt, akik az unokák és dédunokákkal együtt szeretettel vették körül életében, halála után pedig áldják emlékét. — *Özv. Nagy Mózesné sz. Bekő Judith*, unitárius lelkészné, 81 éves korában, melyből házasságban 31, özvegyiségben 29 évet töltött, november 6-án Székelykeresztúron meghalt. Egy megpróbáltatásokban gazdag, de a hitben és istenfélelemben kifogyhatatlan élet zárult be e földön. De hisszük, hogy hűsége jutalmát elveszi amaz igaz bíró kezéből, kit oly igazán szolgált, mint papné és családanya. Jó gyermekek és unokák áldják feledhetetlen emlékét. Nagy Béla segesvári lelkész édesanyját vesztette el az elhunytban. — *Dr. Erdődi Endre* orvos életének 67-ik évében november hó 7-én Szováton jobblétre szenderült. Jeles tehetségekkel volt megáldva Istentől. Már gimn. tanuló korában előszeretettel foglalkozott az orvosi tudományokkal, amelyeket később nemcsak elsajátított, hanem sikerrel alkalmazott szenvedő embertársai javára. Szerény és zárkózott életet élt. Szorgalma és igénytelen szerény élete szép földi vagyon birtokosává tette, amelyre nézve nemes szándékai voltak. Kár, hogy hirtelen bekövetkezett halála miatt meg nem valósíthatta. Legyen csendes nyugalma! — *Martonosi Gálffy János*, szőlészeti és borászati főfelügyelő, a Magyarországi Unitárius Egyház Igazgató Tanácsának tagja, életének 63-ik, boldog házasságának 31-ik évében, súlyos szenvedés után, november 25-én, Budapesten elhunyt. Az egyszerű székely fiú szorgalma és tudása révén szép társadalmi állást vívott ki magának. Hosszú ideig, mint a nagyenyedi vincellér iskola igazgatója működött, amely idő alatt szoros kapcsolat volt az erdélyi legkiválóbb családokkal. Hosszas lelki tusakodás után repatriált Magyarországra, hol pályáján tovább haladt s Egerben lakott, de lelke állandóan a Székelyföld bércei közé vágyott. Pontos tisztviselő és nemeslelkű, igaz barát volt. Felesége és három gyermeke mellett mi is kegyelettel őrizzük emlékét. Nyugalma legyen csendes!

Nyilvános nyugtázás.

A Keresztény Magvetőre az utóbbi nyugtázás óta a következő befizetések történtek:

Felső oszt. olvasó egyesület Kolozsvár 1300, Kelemen Árpád (1931) 300, Gál Ernő (1924—1931) 1700, Boros Jenő (1931. részlet) 100, Balázs Ferenc (1930) 300, Székely Kelemen (1930) 300, Bálint Albert (1930) 150, Balázs András (1930) 100, Gyulái Árpád lelkész (1930) 300 és Buzogány Kálmán (1930) 300 Lei; 51 lelkésztől az 1931 május—június havi kongriából összesen 4.216 Lei.

Tisztelettel kérem a hátralékok és előfizetések beküldését. Kolozsvárt, 1931. december 1.

Hadházy Sándor,
pénztárnok.

